

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a Csatai és Jeles Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe) által képviselt I. rendű felperes neve (I. rendű felperes címe) I. rendű és a II. rendű felperes neve (II. rendű felperes címe) II. rendű felpereseknek a Darázs, Szabó & Társai Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe) által képviselt I. rendű alperes neve (I. rendű alperes címe) I. rendű és II. rendű alperes neve (II. rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen tisztességtelen piaci magatartás megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2007. szeptember 5. napján kelt 15. sorszámú végzésével kijavított 2006. október 10. napján kelt 6.P.20.490/2006/12. számú ítélete ellen az alperesek által benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

r é s z í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja az alábbiak szerint.

A I. rendű alperes neve I. rendű és II. rendű alperes neve II. rendű alperesek a I. rendű felperes neve I. rendű és a II. rendű felperes neve II. rendű felperesek sérelmére a Tptv. 3. § és 5. §-aiba ütköző tisztességtelen piaci magatartást a könyvtárakhoz címzett, 2003. november 3-án kelt körlevélben azzal valósították meg, hogy felsorolták a 1. program hibáit, valamint azzal az állítással, hogy „az ún. **Sz.** nevű program nem jogtiszta szoftver, megvásárlását, az arra való átállást felelősen gondolkodó könyvtárvezető nem vállalhatja, ezért azt javasoljuk, hogy az általuk küldött **Sz.** 21 CD-t ne installálják”;

a Tpvt. 3. §-ába ütköző jóhírnév megsértését a 2004. november 8-án kelt körlevélben azzal a valótlan tényközléssel valósították meg, hogy a **Sz.** szoftverek forgalmazója a I.rendű alperes neve;
a jogerős ítélet rendelkező részének az alperesi honlapon való közzétételét elrendelő rendelkezést megváltoztatja, és arra kötelezi az alpereseket, hogy azt a fenti körlevelek címzettjeinek küldjék meg;
az alperesek által a felpereseknek egyetemlegesen fizetendő perköltség összegét 300.000,- (Háromszázezer) Ft-ról 150.000,- (Százötvenezer) Ft-ra leszállítja;
a jogsértő magatartás abbahagyására és az attól való eltiltásra vonatkozó rendelkezéseket helybenhagyja;
a fentieket meghaladóan a felperesek keresetét elutasítja.

A viszontkeresetet elutasító rendelkezést hatályon kívül helyezi, és ebben a keretben az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítja.

Megállapítja, hogy a másodfokú eljárásban a felpereseknek fejenként 25.000,- (Huszonötezer) Ft, az alpereseknek fejenként 37.000,- (Harminchétezer) Ft perköltsége merült fel;
a kereset elbírálásával kapcsolatban felmerült másodfokú költségeiket a peres felek maguk viselik.

A részítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított és a fellebbezés elbírálása szempontjából irányadó tényállás szerint a II. rendű alperes fejlesztette ki és forgalmazta 1990 elejéig az MS-DOS alapú, **Sz.** elnevezésű számítógépes programot, könyvtárak adatainak kezelésére. Az 1990-es évek elején a II. rendű alperes kezdeményezésére **L. G.**, aki a II. rendű felperesi betéti társaság tagja és képviselője, majd **Sz.L.**, az I. rendű felperesi betéti társaság tagja és képviselője is csatlakozott a program fejlesztéséhez.

A II. rendű alperes az I. rendű alperesi kft. tagja és ügyvezetője.

A három magánszemély egymással együttműködve folyamatosan továbbfejlesztette a **Sz.** programot, azt alkalmassá téve hálózati működésmódra is. A verziószámok folyamatosan növekedtek 8.6-ig.

2003. március 1-jén a felek írásban rögzítették a megállapodásukat, amely szerződést a szoftverfejlesztésben résztvevő magánszemélyek társaságai kötötték egymással.

Ebben rögzítették, hogy a programfejlesztések szoftveralkotási szempontból elérték a szerzőség szintjét, ezért a **Sz. 8.6** tekintetében II.rendű alperes neve, **L. G.** és **Sz.L.** szerzőtársaknak tekintendők.

A program üzletszerű forgalmazásából származó bevételt a szerzőségi arányok és az értékesítésben való közreműködés együttes figyelembe vételével állapították meg akként, hogy abból a II. rendű alperes 75 %-ban, **L. G.** 20 %-ban, **Sz.L.** 5 %-ban részesül.

A megállapodás 2. pontjában rögzítették, hogy 1998. márciusában kezdte meg II.rendű alperes neve, **L. G.** és **Sz.L.** egy új számítógépes könyvtárprogram megalkotását, melyet - elfogadva **L. G.** javaslatát - 1.-nek fognak nevezni. Ez kizárólag tárgyában és elnevezésében kapcsolódik a **Sz. 8.6** szoftverhez. Elnevezése a felhasználók tájékozódását szolgálja, a szakmai háttér ugyanaz, mint a piacon jóhírnevet szerzett 8.6 esetében. E szoftver megalkotásában a szerzők nem a **Sz. 8.6** tekintetében megállapított arányban működtek közre.

Szóbeli megállapodásuknak megfelelően a 1. üzletszerű forgalmazásából származó bevételeket akként osztották meg, hogy abból II.rendű alperes neve 20, **Sz.L.** 50, **L. G.** 30 %-ban részesedik. Ezen arányok kialakításában azt is feltételként szabták, hogy a 1. forgalmazásának elindításával egyidejűleg a **Sz. 8.6** forgalmazását II.rendű alperes neve megszünteti.

A szerződés 3. pontjában megállapították, hogy II.rendű alperes neve javára a Magyar Szabadalmi Hivatal 1998. december 12-i elsőbbséggel 2000. április 21-én a védjegy lajstromba vette a **Sz.** megjelölést.

A 4. pont szerint a szerzői jogokkal kizárólagos jelleggel a gazdasági társaságok rendelkeznek a szerzőtársakra megállapított arányokkal megegyezően.

A szerződés 7. pontja szerint a **Sz. 8.6** programot II.rendű alperes neve átalakította, így jött létre a **Sz. 9.1**-nek nevezett program, melyről a másik két szerződő fél jelen szerződés aláírásakor szerzett tudomást.

A 10. pontban megállapodtak abban, hogy az eddig is 1. néven forgalmazott szoftvert a továbbiakban is 1. néven forgalmazzák és ennek megerősítéseképpen a szerződést e pontra vonatkozóan a II. rendű alperes személyesen is aláírja.

A 13. pont szerint a 1. szoftver kizárólagos forgalmazója a szerződés hatálya alatt az I. rendű alperesi kft. A szerződés 15. pontjában a szerződő felek meghatározták az I. rendű alperes forgalmazással kapcsolatos kötelezettségeit.

A felperesek a 2003. október 29. napján kelt levelükben azonnali hatállyal felmondták a szerződést arra hivatkozva, hogy az I. rendű alperes több pontban súlyosan megsértette a 1. forgalmazása, illetve a vagyon elszámolása tekintetében a szerződésben foglalt kötelezettségeit.

Az I. rendű alperes a felmondást, illetve annak indokolását nem vitatta.

Az I. rendű felperes javára 2003. június 10-én regisztrálásra került a szikla.net domain név. A felperesek az egységesített adatbázis és kezelőprogramnak adták a ... kezdőbetűiből képzett mozaikszóként a **Sz.** nevet.

A II. rendű alperes 2003. július 4-én védjegyoltalmi bejelentést tett a **Sz.** szóra.

A felperesek ugyancsak a **Sz.** szóvédjegy tekintetében 2003. október 16-án tettek bejelentést.

Az elsőfokú bíróság rögzítette ítéletében, hogy mind a **Sz./Sz. program** szerzősége, mind a **Sz.** szóvédjegy tekintetében a peres felek között az eljárás folyamatban van.

A felperesek az alperesi társasággal megkötött szerződés felmondása után kezdték el használni a program neveként a **Sz.** helyett a **Sz.** nevet, arra figyelemmel, hogy a **Sz.** név vonatkozásában a II. rendű alperes a védjegyjogosult. 2003. október végén a felhasználókat arról tájékoztatták, hogy visszavonták a forgalmazási és üzemeltetési jogokat az I. rendű alperestől, a jövőben ezen feladatokat saját hatáskörükben végzik, egyben új verziót vezetnek be.

Az alperesek is forgalmaznak **Sz.** néven különböző verziókat.

Az alperesek - vagy az I. rendű alperes nevében eljárva, illetve a II. rendű alperes természetes személyként - több levelet, illetve körlevelet intéztek a könyvtárvezetők mint szoftverfelhasználók részére, melyben a perbeli szoftverekkel kapcsolatban nyilatkoztak.

A 2003. november 3-án kelt levélben a II. rendű alperes mint az I. rendű alperesi társaság ügyvezetője egyebek mellett a következőket nyilatkozta: "Úgy éreztem, hogy a 1.-es verzió helyzete az agresszív árpolitika, a dokumentáció hiányossága, a kifogásolható gondozás, a program instabilitása (különösen az áramszünet esetén), a helyben javíthatatlan belső hibák tömege, a tárgyszó - **E.** modul hiánya, indokolatlanul a banki rendszer szigorúságával védett program - ami sokszor megakadályozza, hogy egyáltalán elinduljon -, egyre rosszabb megítélést eredményez a **Sz.**ről. A program tömeges hibái miatt a verziókat hetente válogatták az interneten, eljutva a 1. v.3.9.9/IV.-ig, kimerítve szinte az összes köztes számtani lehetőséget. Mindezek a tények a program komolyságát is megingatták".

A továbbiakban a levél - utalva a felperesek által adott tájékoztatásra - az alábbi mondatot tartalmazza.

"Minden könyvtárvezetőnek és könyvtárosnak tudnia kell, hogy az ún. **Sz.** nevű program nem jogtiszt szoftver, megvásárlását az arra való átállást felelősen gondolkodó könyvtárvezető nem vállalhatja, ezért azt javasoljuk, hogy az általuk küldött **Sz.** 21 CD-t ne installálják!"

A 2004. február 28. napján kelt körlevélben a II. rendű alperes azt közölte a könyvtárosokkal, hogy a 1.-ről a **Sz.** 9 verzióra való hibátlanul konvertálható programok elkészültek, eddig 150 könyvtár állt át.

A 2004. május 6. napján a II. rendű alperes mint az I. rendű alperesi társaság ügyvezetője újra a könyvtárvezetőkhez fordult, melyben arról adott tájékoztatást, hogy a jogbiztonság érdekében fontos, hogy a 1. szoftverrel kapcsolatos jogi helyzetet megismerjék a könyvtárvezetők, mert a II. rendű alperes is szerzője a 1. programnak. A **Sz.-á** változott program nem más mint a 1.. Végül közölte, hogy a **Sz.** 9-be mind a 1.-ből, mind a Sziklából adatvesztés nélkül tudják átkonvertálni az adatokat, az áttérés mindenkinek ingyenes.

A 2004. november 8-i körlevélben az I. rendű alperes arról tájékoztatta a felhasználókat, hogy hosszas fejlesztési munka után elkészült a **Sz.** 21.5 verzió, a **Sz.** szoftverek forgalmazója az I. rendű alperes, ingyenesen átállít minden felhasználót. Tájékoztatott arról, hogy a **Sz.** elnevezés használatával megtévesztik az ügyfeleket, a verziószám megtévesztésre ad lehetőséget, az általa ajánlott program szoftverkövetése lényegesen olcsóbb mint eddig.

A 2005. február 28-i körlevélben az I. rendű alperes arról tájékoztatta a felhasználókat, hogy a **Sz.** 21. szoftver nem **Sz.** és **L.** tulajdona, azt csalárd módon, anyagi megfontolásból akarják átjatszeni, és felajánlást tett, hogy a felhasználók a **Sz.** 9-cel folytathatják munkájukat.

Az I. rendű alperes a www.sziren.com <<http://www.sziren.com>> honlapon 2005-ben arról adott tájékoztatást, hogy a **Sz.** nevű program felhasználói ingyenesen átállhatnak a **Sz.** 9-es verzióra, vállalta, hogy átkonvertálja adatvesztés nélkül.

A levelek a felhasználó könyvtárak körében bizonytalanságot keltettek, akik kétségeiknek több levélben is hangot adtak.

A felperesek 2004. július 23-án nyújtották be a keresetüket a Fővárosi Bírósághoz, melyet az eljárás során többször pontosítottak, illetve módosítottak.

Véglegesen keresetükben elsődlegesen az 1996. évi LVII. törvény (Tpv.) 3. és 5. §-aira hivatkozással a Tpv. 86. § (2) bekezdése alapján kérték annak megállapítását, hogy az alperesek a keresetben hivatkozott levelek tartalmával jogsértést követtek el, kérték, hogy a bíróság kötelezze az alpereseket a jogsértés abbahagyására, és tiltsa el őket a további jogsértő magatartásoktól. A Tpv. 86. § (2) bekezdés c) pontja alapján kérték az alperesek kötelezését arra, hogy nyilatkozattal adjanak elégtételt, és ehhez biztosítsák a megfelelő nyilvánosságot honlapjukon és körlevélben; másodlagosan, amennyiben a bíróság a nevesített jogsértések megállapítására nem lát módot, a Tpv. 2. §-a megsértésének megállapítását kérték.

Keresetüket arra alapították, hogy az alpereseknek a felperesi szoftver hibáira, illetve jogtisztaságra vonatkozó megállapításai, valamint az alperesek által forgalmazott szoftverre való ingyenes áttérésre felhívás sérti a felperesek jóhírnevét, továbbá tisztességtelen bojkott-felhívásnak minősül. A sérelmezett körlevelek és a honlapon megjelent nyilatkozatok egyenként és összességükben is kifejezetten jogellenesek. Kérték az alperesek perköltségben való marasztalását.

Az alperesek ellenkérelmükben a módosított kereset elutasítását, és a felperesek perköltségben való marasztalását kérték. Arra hivatkoztak, hogy nem tanúsítottak jogellenes magatartást, mert a körlevelekben közöltek a valóságnak megfelelnek, a szoftverek nem voltak jogtiszták, és a 1. szoftver hibái nem vitásan megvoltak. Az alperesi levelek csupán válaszok voltak a felperesek azon célzatos magatartására, hogy az alpereseket a piacról kiszorítsák.

Hivatkoztak továbbá arra is, hogy az alperesi jogsértő magatartás versenytársi viszony hiányában sem állapítható meg, a felek közötti felhasználói szerződés a versenytársi viszonyt ugyanis kizárja.

Viszontkeresetet is előterjesztettek, melyben annak megállapítását kérték, hogy a felperesek megsértették a Tpvt. 3. és 5. §-ait, kérték, hogy tiltsa el a bíróság a felpereseket a további jogsértéstől, kötelezze őket annak abbahagyására, valamint arra, hogy a könyvtárvezetőkhez intézett körlevélben adjanak az alpereseknek elégtételt.

A felperesek az alperesi viszontkereset elutasítását kérték, arra hivatkoztak, hogy a **Sz.** szóvédjegy vonatkozásában a felek közötti szerződés engedte meg a névhasználatot, a **Sz.** név használata vonatkozásában pedig a felek között peres eljárás van folyamatban.

Az elsőfokú bíróság a 2005. július 20. napján kelt - és a Fővárosi Ítéltábla 2005. december 20. napján hozott 8.Pkf.26.101/2005/4. számú végzésével helybenhagyott - 6.P.29.312/2004/17. számú végzésével ideiglenes intézkedéssel arra kötelezte az alpereseket, hogy hagyják abba a **1. (Sz.)** szoftverrel kapcsolatban a felperesek jóhírnevét sértő, illetve veszélyeztető azon jogsértő tájékoztatást, hogy a szoftver nem jogtiszt, továbbá a felperesek harmadik személlyel fennálló gazdasági kapcsolatának felbontására, vagy ilyen kapcsolat létrejöttének megakadályozására irányuló tisztességtelen felhívásokat, és eltiltotta őket a további jogsértő magatartástól.

Az elsőfokú bíróság a 2006. október 10. napján kelt 6.P.20.490/2006/12 számú ítéletében megállapította, hogy az I. rendű alperes a 2003. november 3-án kelt levelével, amikor felsorolta a **1.** program hibáit, amikor közölte, hogy nem jogtiszt program és javasolta, hogy ne installálják, amikor felajánlotta az ingyenes átállás lehetőségét,

a II. rendű alperes a 2004. február 28-án kelt levelével azzal a tájékoztatással, hogy a **1.**-ről a **Sz.** 9 verzióra való hibátlanul konvertálható programok elkészültek, és addig 150 könyvtár állt át,

az I. rendű alperes a 2004. május 6. napján kelt levelével, amikor úgy adott tájékoztatást, hogy a jogbiztonság érdekében fontos, hogy a **1.** szoftverrel kapcsolatos jogi helyzetét megismerjék a könyvtárvezetők, amikor közölte, hogy a **1./ Sziklából a Sz.** 9-be adatvesztés nélkül tudja átkonvertálni az adatokat és az áttérés mindenkinek ingyenes,

az I. rendű alperes a 2004. november 8-án kelt levelével, amikor tájékoztatta a felhasználókat, hogy elkészült a **Sz.** 21,5-es verziója, a **Sz.** szoftverek forgalmazója az I. rendű alperes ingyenesen átállít minden felhasználót, amikor tájékoztatást adott arról, hogy a **Sz.** elnevezés használatával megtévesztik az ügyfeleket, amikor közölte, hogy lényegesen olcsóbb az általa ajánlott program, amikor közölte, hogy "azaz minden, amit a **Sz.** nyújthat",

az I. rendű alperes a 2005. február 28-án kelt levelével, amikor tájékoztatást adott, hogy a felhasználók a **Sz.** 9-cel folytathatják a munkájukat,

az I. rendű alperes 2005. évben a honlapján tájékoztatást adott arról, hogy a **Sz.** nevű program felhasználói ingyenesen átállhatnak a **Sz.** 9-es verzióra, és nyilatkozott arról, hogy átkonvertálja adatvesztés nélkül

tisztességtelen piaci magatartást valósított meg a felperesekkel szemben.

Eltiltotta az I. és a II. rendű alperest a tisztességtelen piaci magatartástól, és kötelezi egyben, hogy hagyják abba a jogsértő magatartásokat.

Felhívta az I. és a II. rendű alperest, hogy adjanak elégtételt a felperesek számára, ennek érdekében az ítélet jogerőre emelkedését követő 30 napon belül a honlapján, a felhasználók számára tegyék közzé az ítéletet, így adva megfelelő elégtételt a felperesnek.

Ezt meghaladóan a felperesek keresetét és az alperesek viszontkeresetét elutasította.

Határozata indokolásában megállapította, hogy az alperesek azzal a magatartásukkal, hogy a felhasználók felé több alkalommal olyan tartalmú tájékoztatást adtak, amely szerint a felperesi termék nem jogtiszta, arra utaltak, hogy a felperesek eljárása szabálytalan. Az a körülmény azonban, hogy vitás a szerzőség aránya a felek között, és az érdekelték között szerzői jogi per van folyamatban nem jogosítja fel az alpereseket, hogy a vitás kérdésekkel, így a szerzőséggel kapcsolatban olyan módon adjanak tájékoztatást a felhasználók számára, amelyből arra lehet következtetni, hogy a felperesek jogellenesen jártak el. A felperesi termék hibáinak a felsorolása és azon adatoknak a közlése, hogy hányan álltak már át az alperesi termékekre, a tényeknek olyan hamis színben való feltüntetése, amely alkalmas arra, hogy a versenytársat lejárassa. Ezáltal a Tpvt. 3. §-ában írt tényállást valósítja meg. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint az alperesek a sérelmezett leveleikkel azt a látszatot kívánták kelteni, hogy a felperesi termék nem megfelelő, szemben a saját termékükkel. Tisztességtelen piaci magatartást valósítottak meg azáltal, amikor a termékeket úgy állították egymással szemben, hogy a felperesi termékek hibáit felsorolták. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint nem felel meg a szakmai gondosságnak és tisztességnek az az alperesi magatartás sem, hogy a saját termékét úgy reklámozza, hogy felajánlja az ingyenes áttérés lehetőségét más termékéről, mert ezzel nem tisztességes módon befolyásolja a felhasználókat. Ez nem gazdaságilag kedvezőbb ajánlat, hanem arra irányuló tényleges felhívás, hogy a címzettek és a felperesek között ne legyen gazdasági kapcsolat, illetve a felhívás hatására az, az alperesi oldallal jöjjön létre.

A 2003. november 3-i levél vonatkozásában annak a kitételnek a Tpvt. 3. §-ába ütköző jogellenességét állapította meg, hogy a szoftver nem jogtiszta, mert a szerzőséggel kapcsolatos jogvita nem jogosította fel az alpereseket arra, hogy a meglévő mű vonatkozásában a véleményüket kész tényként közöljék a felhasználókkal.

A felperesi szoftver hibáinak a felsorolása pedig a hibák esetleges tényleges előfordulása esetén is tisztességtelen magatartásnak minősül, ahogyan azt a Fővárosi Ítéltábla az ideiglenes intézkedéssel kapcsolatos végzésének indokolásában megállapította. A Fővárosi Ítéltábla e körben úgy foglalt állást, hogy a felperesek kockázata kell, hogy maradjon, hogy a problémák felismerhetővé és beazonosíthatóvá válnak-e, és ha igen, milyen mértékben és milyen széles felhasználói körben. Így azon alperesi magatartás, amely a peres felek tekintetében azonos felhasználói körben terjesztett levélben kifejezetten felhívja a figyelmet a felperesi program ezen gyengeségeire a Tpvt. rendelkezéseit sértőnek minősül.

Erre figyelemmel az elsőfokú bíróság nem tartotta szükségesnek annak vizsgálatát, hogy ténylegesen fennállnak-e az alperes által hivatkozott hibák. E levél vonatkozásában megállapította az elsőfokú bíróság a Tpvt. 5. §-ának a sérelmét is, mert annak tartalma a harmadik személlyel fennálló gazdasági kapcsolat felbontását célozta.

A 2004. február 28-i körlevélén kapcsán úgy foglalt állást, hogy az mind a Tpvt. 3., mind az 5. §-át sérti, mert az adott szövegkörnyezetben azt a látszatot kelti, hogy a 1. programról való átállás indokolt, azaz nem megfelelő ez a program, és az ingyenesség felajánlásával az egyben tisztességtelen bojkottfelhívásnak is minősül.

A 2004. május 6-i levél vonatkozásában szintén az ingyenes áttérés lehetőségének felajánlását tekintette az elsőfokú bíróság jogsértőnek.

A 2004. november 8-i körlevél kapcsán a Tpvt. 3. §-ának megsértését arra tekintettel állapította meg, hogy a felperesek jó hírűvé azáltal sérült, hogy az alperesi **Sz.** 21.5.1 verziót hasonlított össze a felperesi **Sz.** 21.4.4 szoftverrel. Az összehasonlításból megtévesztően arra lehet következtetni, hogy az alperesi program a felperesi program továbbfejlesztett új verziója, amely többre képes. A **Sz.** elnevezés használatával, amellyel a felperesek forgalmazták a programot 2003-tól, azt a látszatot keltette, hogy ugyanazzal a programmal van a felhasználóknak dolga. Megtévesztő az a kijelentés is, hogy a szoftverkövetés lényegesen olcsóbb. A Tpvt. 5. §-a is sérült e levél kapcsán az ingyenes átállás lehetőségének ismétlésével.

A 2005. február 28-i körlevélnek szintén az ingyenes átállásra vonatkozó felhívása tekinthető jogellenesnek. E levél kapcsán a Tpvt. 3. §-ára alapított keresetet az elsőfokú bíróság elutasította.

Végül az alperesi honlap tartalmát szintén a Tpvt. 5. §-ába ütközőnek minősítette az elsőfokú bíróság, az ingyenességre figyelemmel.

Az elsőfokú bíróság az alperesi viszontkeresetet sem találta alaposnak. E körben döntését azzal indokolta, hogy az alperesek nem bizonyították, hogy a szerződés felmondását követően a **Sz.** nevet a felperesek használták volna, a **Sz.** szó vonatkozásában pedig a védjegyjogi bejelentések kapcsán az eljárás jelenleg is folyamatban van. Ezt követően határozatát akként indokolta, hogy a Pp. 147. § (1) bekezdése értelmében nincs helye viszontkeresetnek a versenyjog-sértő magatartásokkal kapcsolatban, mert nem azonos jogviszony az a versenyjogot sértő magatartás, amelyet a felperesek követnek el, még ha ugyanazon termékkel kapcsolatos eljárást kifogásol is az alperes. A felperesek eljárása a szoftverrel kapcsolatban olyan önálló magatartás, amely önálló jogviszonyt teremt és erre figyelemmel nincs helye viszontkeresetnek. Az alperesek önálló keresetben érvényesíthetik ezzel kapcsolatos igényüket. Hivatkozott e körben a Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.251/2006/4. számú döntésében foglaltakra. A viszontkeresetet ezért érdemi vizsgálat nélkül utasította el.

Megalapozottnak találta az elsőfokú bíróság a keresetnek a jogsértés megállapításán túl előterjesztett egyéb jogkövetkezményekre vonatkozó igényeit is.

A perköltségről a Pp. 81. §-a alapján határozott, összegének megállapításánál figyelemmel volt a felperesi jogi képviselő által elvégzett munkára, értékelve azt is, hogy a kereseti kérelmek nagyobb része és a viszontkereset tekintetében voltak a felperesek pernyertesek a meg nem határozható pertárgyértékű perben.

Az ítélet ellen az alperesek nyújtottak be fellebbezést, amelyben annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak új eljárás lefolytatására történő utasítását kérték. Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság a tényállást nem tudta a felek előadása és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékok egybevetése alapján megfelelően megállapítani és a bizonyítékokat megfelelően értékelni, azokból téves következtetéseket vont le. Fontos bizonyítékokat figyelmen kívül hagyott, jogilag megalapozatlan következtetésre jutott és az alperesi viszontkeresetet megalapozatlanul utasította el érdemi vizsgálat nélkül. Indokolása nem támasztja alá a rendelkező részben hozott döntéseit.

A tényállás körében érdemben azt kifogásolták, hogy bár a Fővárosi Bíróság maga is hangsúlyozta, hogy a szerzőségnek, a szerzői jogviszonynak a jelen kereset, illetve viszontkereset elbírálása során nincs jelentősége, és a per e körben folyamatban van, mégis jelentős mértékben hivatkozott a peres felek közötti jogviszonyt - egyébként aggályosan - rendező, egy másik jogviszonyban keletkezett jogvita tárgyát képező felhasználási szerződésre, illetve megszűnésének körülményeire. Álláspontjuk szerint a bíróság által megállapított tényállás több helyen iratellenes, indokolása pedig nem megalapozott, a törvényi rendelkezéseknek nem felel meg.

Külön sérelmezték a perköltség rendkívül magas összegét kiemelve, hogy az elsőfokú bíróság eltért a felperesi jogi képviselő által kért összegtől, és hangsúlyozták, hogy a pernyertesség ténye nem befolyásolhatja a bíróságot az összeg mérlegelése során.

A tényállás - álláspontjuk szerint - nem teljes, mert nem tartalmazza, hogy a **Sz.** szó alperes általi védjegylajstromozását a felperesek keresettel támadták meg, amelyet a Fővárosi Bíróság elutasított, majd a felperesek fellebbezése folytán a Fővárosi Ítéltábla hatályon kívül helyezte és a Magyar Szabadalmi Hivatalt új eljárásra kötelezte.

Sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta az alperesi körlevél valóságtartalmát, azon belül azt, hogy az abban a felperesi szoftverrel kapcsolatos hibák ténylegesen fennállnak-e. Miután a Tpv. 3. §-ának megvalósításának tényállási eleme a valótlán tény, illetve a valós tény hamis színben történő feltüntetése, ezért eljárási hiba a bizonyítás mellőzése e körben.

Megalapozatlan a viszontkereset érdemi vizsgálat nélküli elutasítása azért, mert a viszontkereset a Pp. 147. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelt, az a keresettel azonos, illetve azzal összefüggő jogviszonyból ered. A kölcsönösen megküldött körlevelek, tájékoztatások azonos jogviszonyból származnak, közös a vitát előidéző szerzőségi kérdés is. Megegyeznek a levelek címzettjei, az érintett piaci szegmens, a vitatott termékkör is. Mindezek alapján köteles lett volna az elsőfokú bíróság a viszontkereset tárgyában is érdemi döntést hozni.

A fellebbezésben ezt követően előadták, hogy az ítélet indokolásának 8. oldal utolsó bekezdésében, illetve 9. oldal első három bekezdésében írt bírósági megállapítások megalapozatlanok, továbbá fenntartották az elsőfokú eljárás során is részletesen kifejtett álláspontjukat, mely szerint az a megállapítás, hogy a szoftver nem jogtiszt, a valóságnak megfelelt, mert a termék önálló felperesi forgalmazása jogsértő. A hibák felsorolása tényszerű és a fogyasztók reális tájékoztatása nem lehet

ellentétes a szakmai gondosság elvárásával. Az ingyenesen átállás felajánlása a kereskedelmi gyakorlattal nem ellentétes, az üzleti életben is bevett gyakorlat.

A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérték, annak helyes indokaira hivatkozással. Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság a tényállást teljeskörűen, helyesen állapította meg, az abban szereplő elírások nem értelemzavarók. A hivatkozások nem iratellenesek, valamennyi sérelmezett megállapítás a felek megállapodásában szerepel, illetve az alperesek az idézett törvény -, valamint kommentár-szöveget kifogásolták.

A szerződés a jelen jogvita elbírálásakor felhasználható. Az elsőfokú bíróság ítéletét ugyanakkor nem a szerződésre alapította, ahogy a felperesek sem erre hivatkoztak, hanem az alperesek által megvalósított Tpvt.-t sértő magatartásokra, a körlevelek és a honlap jogsértő tartalmára.

Az alperesi viszontkereset kapcsán előadták, hogy annak jogcíme és jogalapja is hiányzik, és az elsőfokú bíróság a perköltség tekintetében is a vonatkozó előírások szerint hozta meg a döntését.

Álláspontjuk szerint, az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperesek nem tehetnek negatív kijelentéseket egy versenytárs termékéről, nem állíthatnak tényként olyan körülményt, amely még nincs eldöntve, nem szólíthatják fel a versenytárs felhasználóit a saját termékre való áttérésre ingyenesen, mivel ezen magatartások sértik a versenyjogot. Az alperesek által írt körlevelek bizonyítottan torzították a fogyasztók átlagos piaci magatartását, hiszen a tisztességes körülmények között működő piacon a fogyasztókat nem ijesztgeti az egyik piaci szereplő a másik rovására, ami következtében a fogyasztók kétségbeesett leveleket küldenek a feleknek.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül a Pp. 253 § (3) bekezdése alapján. Erre tekintettel nem képezte a másodfokú eljárás tárgyát az elsőfokú bíróság keresetnek helyt adó rendelkezéseket meghaladó elutasító döntése.

A keresetnek helyt adó rendelkezéseket támadó fellebbezési kérelem részben alapos, a viszontkereset érdemi vizsgálat nélkül történő elutasítását sérelmező fellebbezési kérelem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a tényállást hiányosan, illetve iratellenesen állapította meg. Az abból levont jogi következtetése részben, az alábbiak szerint megalapozatlan.

Nem rögzítette az elsőfokú bíróság a tényállás körében azt, hogy a felperesek amellet, hogy tájékoztatták a szoftverfelhasználókat arról, hogy visszavonták az I. rendű alperestől a forgalmazási és üzemeltetési jogokat, egyúttal maguk is felajánlották ingyenesen a 1., új néven **Sz. 21** szoftverkövetési jogosultsággal rendelkező felhasználói számára annak új verzióját (P.29.312/2004/2/F/4. számú melléklet).

Honlapjukon 2003. november 3-án - egyebek mellett - arról tájékoztatták a felhasználókat az I. rendű alperes által meghirdetett, a **Sz. 9.1-es** verzióra történő

áttérés ingyenes felajánlása kapcsán, hogy az adatvesztéssel járna, ezért az áttérőnek az adatfeldolgozást előről kellene kezdenie (P.29.312/2004/6/A/5.). Ezek a felperesi tájékoztatások az alperesek perbeli leveleivel azonos, illetve azt megelőző időszakra estek.

A tényállás fenti kiegészítését a másodfokú bíróság azért tartotta szükségesnek, mert álláspontja szerint ezen párhuzamosan megjelenő felperesi tájékoztatások nem hagyhatók figyelmen kívül a felperesek által sérelmezett alperesi körlevelek, illetve honlap tartalmának megítélésénél. Az azokban kiemelt és külön is sérelmezett ingyenesség, illetve annak hangsúlyozása, hogy a **Sz./Sz. 21-ről a Sz. 9-re** az alperesek adatvesztés nélkül vállalják az átkonvertálást, nyilvánvalóan összefüggésben állnak felperesi állításokkal, illetve felajánlásokkal.

Az elsőfokú bíróság az alperesek 2003. november 3-i levelében az ingyenes átállás lehetőségének felajánlását a Tpvt. 5. §-ába ütközőnek ítélte, ugyan így e kitélt a 2004. február 28-i, május 6-i és november 8-i körlevelekben is, valamint a 2005. évi alperesi honlapon.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint, az egyik szoftverről a másik szoftverre való átállítás ingyenes felajánlása önmagában sem tekinthető tisztességtelen bojkott-felhívásnak.

Jelen esetben azonban - figyelemmel a felperesek hasonló tartalmú ajánlatára - az alpereseknek a saját termékük piacszerzését, illetve a piaci pozíciója megtartását célzó, az arra való áttérés ingyenességét tartalmazó ajánlata nem minősülhet tisztességtelennek, az nem ütközött a Tpvt. 5. §-ába.

Ugyanígy nem tekinthető a Tpvt. 3. és 5. §-aiba ütközőnek - szemben az elsőfokú bíróság ítéletében foglaltakkal - az az alperesi tájékoztatás sem a 2004. február 28-i körlevélben, hogy a **1.-ről a Sz. 9** verzióra való hibátlanul konvertálható programok elkészültek és arra eddig már hány könyvtár állt át.

Az elsőfokú bíróság e körben nem vizsgálta, hogy az állítások a valóságnak megfelelnek-e, avagy azok valótlan tények-e. Önmagukban pedig ezek a kijelentések a felperes kárára a hamis látszatkeltés törvényi tényállását nem valószínűsítják meg.

E levelek, illetve a levelek fenti tartalma tekintetében ezért a másodfokú bíróság a fellebbezést megalapozottnak találta.

Szintén helytállóan hivatkoztak az alperesek a részben iratellenesen megállapított tényállásra is.

A másodfokú bíróság e körben helyesbíti a tényállást a 2004. november 8-án kelt alperesi levél tekintetében akként, hogy az nem tartalmaz olyan állítást, hogy „a **Sz.** elnevezés használatával megtevesztik az ügyfeleket”, ezért e közlés tekintetében a jogellenesség megállapítását mellőzi.

Megalapozottan foglalt viszont állást az elsőfokú bíróság az ítéletében a 2003. november 3-i alperesi körlevél jelen részítélet rendelkező részében írt tartalmának jogsértő jellege tekintetében, valamint a 2004. november 8-i levél azon kijelentése kapcsán, hogy a **Sz.** szoftverek forgalmazója az I. rendű alperes.

Ez utóbbi kijelentés egyértelműen valótlan, hiszen **Sz.** néven szoftvert a felperesek is forgalmaztak, ők változtatták át elsőként a 1. program nevét Sziklára. Ez a kijelentés alkalmas volt a felhasználók megtévesztésén keresztül a felperesek jóhírnevének, hitelképességének megsértésére, illetve veszélyeztetésére.

Az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező része a megállapítás körében viszont pontosításra szorult, mert egyrészt az nem tartalmazta, hogy az alperesek melyik nevesített tényállásba ütköző tisztességtelen piaci magatartást valósítottak meg a sérelmezett levelekben tett kijelentéssel, másrészt - miután az elégtétel-nyújtást az elsőfokú bíróság a kérelemnek megfelelően az ítélet jogsértést megállapító rendelkező részének közlésével rendelte el - ez esetben nem mellőzhető a felek azonosításra alkalmas feltüntetése az ítélet rendelkező részében.

Az elégtétel nyújtás nyilvánossága tekintetében a másodfokú bíróság részben megváltoztató döntésének indoka az volt, hogy jelen határozatában a honlapon való közzétett alperesi tájékoztatás tekintetében mellőzte a jogsértés megállapítását, ezért elégtételt sem szükséges ezen a fórumon adni. Álláspontja szerint, elégséges az elégtétel-adás - a címzettekhez eljuttatott körlevélben -, ahol a jogsértő kijelentések közlésére sor került.

Egyebekben a másodfokú bíróság nem osztotta a fellebbezésben a felperesi kereset kapcsán írtakat.

Az elsőfokú bíróság a tényállás keretében alappal és kellő terjedelemben ismertette a felek 2003. március 3-i megállapodását és annak tartalmát, mert a szerződésnek a kereset elbírálása, a sérelmezett alperesi kijelentések megítélése szempontjából a levelek keletkezésének és tartalmának körülményei tekintetében jelentősége volt. Helytállóan hivatkoztak a felperesek a fellebbezési ellenkérelmükben arra, hogy azt az elsőfokú bíróság a bizonyítékok egyikeként értékelte csupán, döntését nem a szerződésre alapította.

Nem tekinthető az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás hiányosnak abból a szempontból, hogy abban nem részletezte a védjegybejelentéssel kapcsolatos eljárás állását, mert a végleges kereset elbírálása szempontjából sem annak, sem a szerzői jogi per állásának, illetve kimenetének nincs jogi relevanciája.

Ezek az eljárások csak akkor bírnának jelentősséggel jelen tisztességtelen piaci magatartás megállapítására és jogkövetkezményeinek alkalmazására irányuló perben, ha a felperesek a jellegbitorlásra és az üzleti titoksértésre alapított igényüket is fenntartották volna. Ezekről azonban a per során elálltak.

Nem megalapozott az a fellebbezési érvelés sem, hogy eljárási hibát sértett az elsőfokú bíróság, amikor nem vizsgálta a **Sz./Sz. program** alperesek által felsorolt hibáinak tényszerűségét.

E körben az elsőfokú bíróság a bizonyítás mellőzésének részletes indokait megadta, döntését kellő terjedelemben megindokolta, mellyel a másodfokú bíróság is egyetértett.

Az elsőfokú bíróság az alperesek viszontkeresetét érdemi vizsgálat nélkül utasította el arra figyelemmel, hogy álláspontja szerint a versenyjogi perben viszontkereset előterjesztésének nincs helye. Hivatkozott e körben egy ítéletáblai eseti döntésre.

A Pp. 147. § (1) bekezdése szerint az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig az alperes a felperes ellen viszontkeresetet indíthat, ha az ekképp érvényesíteni kívánt jog a felperes keresetével azonos vagy azzal összefüggő jogviszonyból ered, vagy ha a viszontkereset tárgyául szolgáló követelés a felperes kereseti követelésével szemben beszámításra alkalmas.

A Fővárosi Ítéltábla e körben nem osztotta az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott álláspontját az alábbiak szerint.

Jelen esetben a felek jogviszonyát rendező szerződés megszűnését követően kialakult helyzetben a kölcsönösen kiküldött körlevelek, tájékoztatások alapján előterjesztett alperesi viszontkeresetben érvényesített igény - egyetértve az alperesek fellebbezésben kifejtett álláspontjával -, mindenképpen a keresetben megjelölt jogviszonnyal összefüggőnek minősül.

Viszontkeresetként történő elbírálásának nincs perjogi akadály, de a pergazdaságosság is azt indokolja, hogy az azonos időszakban és azonos tárgyban adott kölcsönös tájékoztatásból keletkezett jogvita egy perben legyen elbírálva.

Rögzíti ugyanakkor a másodfokú bíróság, hogy az alperesek a viszontkeresetüket 2005. április 7-én az A/12/1. szám alatti beadványukban terjesztették elő, melyet 2006. május 31-én pontosítottak akként, hogy a korábbi tárgyalásokon előadott indokaik alapján annak megállapítását kérik, hogy a felperesek megsértették a Tpvt. 3. és 5. §-ait. Kérték továbbá a Tpvt. 86. § (2) bekezdés b) pontja, illetőleg c) pontja alapján a jogsértés abbahagyására és a könyvtárvezetőkhez intézett körlevélben tett nyilatkozattal elégtétel nyújtására kötelezni a felpereseket. Kártérítési igényük tekintetében jogfenntartással éltek.

Az elsőfokú bíróság a fentiekben ismertetett eltérő jogi álláspontja miatt nem pontosította az alperesi viszontkeresetet, mivel eljárási okból azt érdemi elbírálásra nem tartotta alkalmasnak. Ezért a per jelenlegi állásában nem lehet megállapítani, hogy az alperesek konkrétan milyen felperesi magatartást sérelmeznek.

A fellebbezés külön támadta a felperesek javára megítélt elsőfokú perköltség összegét.

Az alperesi jogi képviselő álláspontja szerint a pernyertesség-pervesztesség arányának e körben nincs jelentősége.

Rámutat a másodfokú bíróság arra, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján határozott a perköltség viseléséről, amely szerint részleges pernyertesség esetében a perköltség felől a pernyertesség arányának, valamint az egyes felek által előlegezett költségek összegének figyelembe vételével határoz a bíróság.

Az elsőfokú bíróság bár a pernyertesség-pervesztesség arányát számszerűen nem határozta meg, a felperest a kereset nagyobb része, valamint a viszontkereset tekintetében ítélte pernyertesnek.

A 2004. július 23-án indult, nem meghatározható perértékű perben figyelembe vette a felperesi jogi képviselő által kifejtett ügyvédi tevékenységet is. Erre a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdése kifejezetten lehetőséget ad.

A 3. § (3) bekezdése értelmében a meg nem határozható pertárgyértékű perben a munkadíj minden megkezdett tárgyalási óránként, valamint az ügyvédnek a pert megelőző és a peren kívül végzett igazolt tevékenységéért óránként 5.000,- Ft, de legalább 10.000,- Ft munkadíj állapítható meg.

Az elhúzó eljárásban a terjedelmes felperesi beadványokra a nagymennyiségű csatolt okiratra és a tárgyalások számára figyelemmel a másodfokú bíróság megítélése szerint az IM rendelet 3. § (5) bekezdése szerint megállapítható mértéket nem lépte túl az elsőfokú bíróság.

A másodfokú bíróság azonban az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, illetve hatályon kívül helyezte, ezáltal a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján megváltozott a pervesztesség/pernyertesség aránya, azt a másodfokú bíróság 50-50 %-osnak ítélve az elsőfokú perköltség összegének a rendelkező rész szerinti mértékre történő leszállítását látta indokoltnak.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. § -a szerint alkalmazandó 213. § (2) bekezdése alapján hozott részítéletében az elsőfokú bíróság ítéltének fellebbezéssel támadott rendelkezéseit a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint részben megváltoztatta, míg a viszontkeresetet elutasító rendelkezést a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és ebben a keretben az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A viszontkereset elbírálása körében lefolytatandó eljárásban az elsőfokú bíróságnak elsődlegesen pontosíttatnia kell a viszontkeresetet az alperesekkel, fel kell hívnia őket arra, hogy jelöljék meg, hogy a felperesek mikor, milyen kijelentéssel, milyen magatartással valósították meg álláspontjuk szerint a Tpvt. 3. és 5. §-aiba ütköző tisztességtelen piaci magatartást, továbbá egyértelműen nyilatkozzanak az egyéb jogkövetkezmények tekintetében is.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróságnak azt kell vizsgálnia, hogy a viszontkeresetben megjelölt igény előterjesztésére a Tpvt. 88. §-ában meghatározott határidőn belül került-e sor, figyelemmel a 4/2003. jogegységi határozatban foglaltakra is.

Amennyiben a viszontkeresetet határidőben terjesztették elő, úgy a felajánlott bizonyítás, illetve az ellenkérelemben foglaltak alapján lefolytatott bizonyítási eljárást követően tud az elsőfokú bíróság állást foglalni a viszontkereset megalapozottsága tárgyában.

A felperesek fellebbezése részben vezetett eredményre, ezért a másodfokú bíróság a felek ezzel kapcsolatos, másodfokú eljárásban felmerült költsége tekintetében a Pp. 239. §-a folytán alkalmazandó Pp. 81. § (1) bekezdése alapján rendelkezett úgy, hogy azt a felek maguk viselik.

A viszontkereset kapcsán, az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére tekintettel, az ezzel kapcsolatos költségeket a másodfokú bíróság a Pp. 252. § (4) bekezdése alapján csak megállapította, itt figyelembe véve az alperesek által a fellebbezésre lerótt illeték összegét is azzal, hogy az ügyvédi munkadíjak az általános forgalmi adót is tartalmazzák.

Budapest, 2007. év november hó 15. napján

álínlkásné dr. Míka Ágnes sk.
a tanács elnöke

. Tibold Ágnes sk.
előadó bíró

Dr. Kurucz Zsuzsánna sk.
bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági tisztviselő